

נשמת התורה

מאמר שבועי בדרך תורת מרן רבינו הקדוש בעל הסולם זיע"א

פרשת וישלח ה'תשע"ח

"וישלח יעקב מלאכים לפניו אל עשיו אחיו וגו' במדרש כתוב: "באותה שעה שקרא יעקב אבינו לעשיו אדוני, אמר לו הקב"ה אתה השפלת את עצמך לפני אחיך וקראת אותו אדון שמונה פעמים, אני מעמיד ממנו שמונה מלכים קודם לבניך דכתיב ואלה המלכים אשר מלכו בארץ אדום".

ענין שבירת המלכים נעשה מחמת השימוש עם הרצון לקבל המקולקל
ידוע שענין המלכים אשר מלכו בארץ אדום הם המלכים שנשברו בעולם הנקודים, והם שבעה מדות, וכל עבודתנו בתורה ובמצוות לחזור ולתקן את הניצוצות והכלים שנפלו ע"י שבירת המלכים האלו. וכן ידוע מה הטעם שהמלכים נשברו, שהוא מפני שנעשה בהם שימוש עם הרצון לקבל על מנת לקבל, שהוא עצם המלכות דמדת הדין, שכיון שאסור "לנעת" בה עד גמר התיקון, ושמה היה שימוש עם הבחינה ד' הזו, ע"כ נגרם שבירה ונפילה למלכים, וע"כ נפלו לרשות הקליפות כוחות של אהבה ויראה מכל המינים והסוגים עד שכל תענוג שיש בכל דבר וענין שבעולם הזה שורשו הוא במלכים שנשברו.

ע"י שמתבונן בכח ה' המחיה כל דבר מתעלים הניצוצות

ואיש הישראלי תפקידו לתקן את השבירה ע"י שמבין שבכל דבר יש את אלופו של עולם, דהיינו שאם בא לידו נסיון באהבה רעה לדוגמה ע"י שמאמין ויודע ששמה גנוז כח ה', ובאמת כל היופי ואהבה זה מהש"ת, ע"כ מתפרדים כל פועלי אוון, והניצוץ חוזר לשורשו ומתמלא בשפע ונתקנים המלכים.

התיקון ע"י הכנעה והתבטלות לה'

ע"י שבירת המלכים כביכול נפגמה מלכות שמים, כי כנ"ל שהשבירה היתה מחמת השימוש ברצון לקבל על מנת לקבל שזה הרגשת הישות הגדולה ביותר, וכתוב שאין אני והוא יכולים לדור במדור אחד, לכן נשברו הכלים, אבל מלכות שמים זה בחי' של ביטול להש"ת ולכן האור האלוקי שורה על המלכות הקדושה, ואדרבה ע"י שיחודי מתבטל לה' ומקבל על עצמו עול מלכות שמים - ע"כ נתקנים שבירת הכלים.

עולם האצילות שענינו גילוי יחודו ית' הוא ממלא את הכלים שנשברו

והנה תיקון המלכים נעשה ע"י עולם האצילות, שנקרא מ"ה החדש, שזה מרמז על העבודה של ביטול. כי **אצילות** נקרא כך מלשון **"אצל"** היינו דבוק עם הש"ת, ומ"ה מרמז לבטול כמו שמשה רבינו אמר "ונחננו מ"ה", שזה רמז לתיקון השבירה ע"י שפלות, ועולם האצילות ממלא בחזרה את הכלים שנשברו באור ה' ע"י שמתקנים, לכן וישלח יעקב מלאכים לפניו ר"ת **מלי** רמז על העסק של יעקב אבינו בתיקון המלכים הנשברים שחוזר וממלאם באור האלוקי. כי עשיו מרמז על שבירת הכלים ע"י השימוש בבחינה ד', כמו שראינו במדרש הנ"ל שיצאו ממנו ח' מלכים שמרמזים על המלכים שנשברו בשבירת הכלים, כי הוא משתמש עם הבחינה ד' שזה עצם הרצון לקבל, ויעקב מרמז לעולם התיקון, עולם האצילות, מה החדש שמתקן את השבירה וממלא את הכלים, וזה ע"י מדת השפלות. ואולי זה הרמז בהשתחויותיו של יעקב והשכטים לעשיו, שהשתחויה זה רמז לירידה והכנעה, והיינו שהשכינה יורדת ונכנעת כדי לתקן את הכלים שנשברו, ולא ח"ו ח"ו שהשתחויה לעשיו. וכמו שהזכרנו קודם שיעקב אבינו באמת השתחוה להש"ת, ולכן המדרש אומר **"אתה קראת לו אדוני ח' פעמים ע"כ אני מעמיד ח' מלכים"** וקשה הרי כשיעקב אמר לעשיו אדוני הוא התכוון להש"ת, ע"כ מהו העונש? אלא התיירון שזה לא עונים אלא הש"ת אמר לו אתה יודע איך לדרת ללקט ניצוצות, לעסוק בגשמיות ולכוון לרוחניות, ע"כ אתה תתקן את הח' מלכים שנשברו שהם יצאו מעשיו - היינו שהשתמשו בבחינה ד' שהוא נקרא עשיו.

דורון, תפילה ומלחמה

ויעקב אבינו מתקן את המלכים שהוא השבירה ע"י ג' דברים: דורון, תפילה ומלחמה. דורון - הפ' כמו שכתוב בזוה"ק שמי שעושה מצווה

המלאכים מביאים אותה להש"ת ואומרים "ראה הדורון שפלוני שלח לך". וכן תפלה בירור הניצוצות והשבירה הוא ע"י תפילה וכמו שכתוב בארז"ל שאין תפלה אחת דומה לחברתה כלל וכלל מיום שנברא העולם, כי התפילה, אפי' שבחינות נראה אותו דבר, אותן המילים, אבל בפנימית כל תפילה מבררת ניצוצות אחרים מהשבירה. ומלחמה מרמז על המלחמה שיש לקדושה להוציא ניצוצות ששביות בידי הסט"א שבכל יום מתבררים ניצוצות חדשים שלא נתבררו מעולם וכשיגמרו להתברר כל הניצוצות יבא משיח.

אצל הקדושה הכל חוץ בהדרגה

והנה בירור הניצוצות נעשה יום אחר יום לאט לאט, כי אצל הסט"א זה הפוך, והם פועלים בדרך של רוח סערה, וכמו שעשיו אמר ליעקב "הלעיטיני נא" בלי שום ישוב הדעת, רק שפוך אוכל לתוך פי, וכן החטא דעץ הדעת שהוא ג"כ ענין השבירה, היה חוסר סבלנות שרוצה להשיג כל המדרגות עכשיו ומיד, והתיקון הוא סבלנות לאט לאט, כמו שאמר חז"ל "קובץ על יד ירבה" היום ילמד פרק מחר עוד פרק עד שילמד כל התורה כולה, ולכן כשעשיו אמר ליעקב "בא עימי שעירה" אמר לו יעקב "ואני אתנהלה לאיטי לרגל המלאכה" היינו שאני מעולם התיקון הכל עובד אצלו לאט לאט, שבעולם התיקון הסדר הוא שבתחילה מתגברים על יצר הרע קטן, אח"כ על יותר גדול עד שאפשר לתקן את עשיו בעצמו שזה עצם הרצון לקבל.

שלמות ידיעת כח ה' שעל ידה מתבררים הניצוצות הוא כח הנבואה

כמו שכתבנו לעיל שיעקר העבודה של בירור ניצוצות הוא ידיעת מציאות ה', כי כשאדם חי את מציאות ה' אז א"א לבלבל אותו בתאוות וכו', כי הוא מבין ישר שכל התענוגים שהיה"ר מציע לו זה תענוגים גנובים מהניצוצות שנפלו בשבירת הכלים. והנה הדרגה הגבוהה של מציאות ה' וידיעתו הוא כח הנבואה. כשהיה נבואה בכלל ישראל היה בית המקדש, והעבודה של בירור ניצוצות היה באופן מאד, וע"כ היינו מתקרבים מאד ומאד בכל יום לגמר התיקון. ולכן אנו מצפים לזיכור העולם שיבנה ביהמ"ק ויתגלה בעם ישראל כח הנבואה שהוא כח ידיעת מציאות ה' על כל גובהו, וע"כ יתעלו הניצוצות שנפלו בשבירה באופן מאד גדול.

כח התפילה והנבואה חד הם

כמו שכתבנו שיעקר האופן של העלאת ניצוצות הוא ע"י תפילה. הן אמת שתפילה ונבואה הם ענין אחד, וכמו שכתוב מפורש בתורה **"ויתפלל בעד כי נביא הוא"** כי נבואה גזר מלשון **נב** שפתיים וכן תפילה היא נ"ב שפתיים, ובאמת בזמן הגלות כח התפילה הוא שיריים מן הכח של נבואה. ורמז לזה הוא כי הלכות תפילה לומדים מתפילת חנה אם שמואל, ששמואל חידש כח הנבואה בישראל, כמו שכתוב בנביא שבזמן שמואל אין חזון נפרץ כי היה השער של הנבואה סתום, ושמואל פתח אותו, הרי שתפילה ונבואה ענינם אחד.

עשיו מנסה לסתום את כח הנבואה והתיקון

וידוע שהנבואה הוא ממידת נצח והוד, שהם כנגד הב' רגליים. ואפס"ל שהטעם כי רגלים מרמזים על המקומות הנמוכים שלשם נפלו הניצוצות, והנבואה היא מעלה את הניצוצות, ע"כ כל כח הנבואה הוא מהמקום הנמוך שנקרא רגלים ובסיביתו, ולכן רואים שעשיו התנער על יעקב אבינו ע"י שהכה ירך יעקב, כי רצה למנוע כח הנבואה מעם ישראל, כי ע"י הנבואה יתעלו הניצוצות שנפלו ע"י חורבן של ח' מלכי עשיו, וכל העבודה של יעקב להאיר כח הנבואה בישראל. וע"כ הארז"ל אומר בליקוטי תורה ספר שמואל שמואל הנביא המליך את שאול כי הוא היה משבט בנימין שלא השתחוה לעשיו, וע"כ יכל לפתוח שערי הנבואה. ולהנ"ל מובן מה הקשר שבגלל עשיו צריך לפתוח שערי הנבואה, כי עשיו הוא שורש המלכים, דמותו שביורם הוא ע"י כח הנבואה. הש"ת יעזור שנוזה לברר כל הניצוצות מתוך רחמים וחסדים. שבת שלום.

יש לי מושג - חטאו של אדה"ר

ותדע, שחטאו של אדם באכילת עץ הדעת, הוא ענין אחד עם הפגם שגרם לשבירת הכלים, כי הוונן מכונה אכילה, וכיוון שהרגיש בעצמו באלו המוחין הראויים לבא אליו ביום השבת שהם בבחינות מטי רגליק ברגליק, לא המתין עוד עד יום השבת, אלא שהמשיך אותם המוחין הגדולים דא"ק בערב שבת. דהיינו שהמשיך הארת האצילות עד לנקודה דעולם הזה, כי רצה לבא לשלמותו הסופי מיד בערב שבת. וכיון שהוא לא היה ראוי לזה, על-כן הפיל כל הנשמות האלו שהמשיך לתוך הקליפות. שזה דומה לגמרי למלוכת הו"ת דנקודים, שמתוך שנתפשטו במלוכתם בבי"ע, והכלים לא היו נבררים עוד, ע"כ נפלו לקליפות דבי"ע, הרי שהחטא עצמו, הוא בחינת יציאת הס"ת שבכל ספירה מהע"ס דכל פרצוף שבבחינת נשמות, בפועל. לפיכך נפלו לעמקי הקליפות. ולא יושלם תיקון אלא עד ביאת משיח בן דוד. וכשיושלם לבא בעולם ולהתקן, אז משיח בן דוד בא.

(תע"ס חלק ח' עמוד תרפז)

נשמת ההיכל

עצם כתב יד קדשו של רבינו מרן בעל הסולם ותלמידיו זיע"א, שלא ראו אור מעולם

ברכות ותודות למכון "אור הסולם" ולעומדים בראשה על אדיבותם בהגלות כתבי הקודש

מאמר השלימות – חלק ג'

בא ולמד, חכמה האמיתית, סבת כל ההסתבכות הזאת, כי בהבורא עצמו ית', (תק"ז ת"ע קכא) לית מחשבה תפיסא ביה כלל וכלל. והטעם פשוט, כי כל המחשבות שנופלים במוחו של אדם, הם המה עצם פעולת הבורא, רצה לומר, לא כמו שמורגש באדם, שהוא ממשיכם מאיזה מקום, או שנופלים אצלו מניה וביה, זה שקר, ראש לכל השקרים.

אלא כל מחשבה דקה מן הדקה, הבורא ית' שולח למוחו של אדם, והוא כח התנועה של אדם, של בהמה וכל החי. דהיינו, ברצות הבורא להניע את החי, פועל בו בשליחות מחשבה אחת, ואותה המחשבה מנענעת אותו, כפי מדתו, כמו ששולח מטר על פני האדמה, והאדמה אינה מסוגלת להרגיש מי ששולח אליה את המטר, כן האדם, אינו מסוגל להרגיש בשום אופן, מי ששלח לו את המחשבה, כי לא ירגיש בה, בטרם שבאה לרשות מוח הדמיון שלו, וכיון שנמצאת ברשותו, נראית אליו כמו חלק מעצם שלו, ובה תבין שלית מחשבה תפיסא ביה, הטעם פשוט, מפני שהבורא לא יעלה ברצונו, לשלוח אליו מחשבה כזאת, שתהיה מוכנת להשגתו.

אבל ערך בשבילנו סדר מחשבות, אשר מתוך כל אותו הסדר, מחויב סוף כל סוף, להשיגהו בשיעור אמיתי שזה ת"ד, (שמואל ב' ד' י"ז) "לבלתי ידח ממנו דח".

והנה עצם 'הבורא', ניתן לנו ללימוד, מכל עצם בריה פרטית, אשר כל חפץ נטוע שבה, אינו יוצא משורש זולתה אליה, אלא שורשה בעצמה ולעצמה, שמשורש זה יוצאת ומתפשטת, וכל אתערותא דלתתא, היא בחינת, "חפץ נטוע". המוטבע באותה בריה, שטבעה כטבע בוראה, להמשיך טוב לעצמה, אשר חפצים האלו מוטבעים על כל הבריאה כולה, על הדומם, הצומח, החי והמדבר, כל אחד לפי דרגא דיליה.

והמשפיע והממלא כל החפצים הנטועים ברוב הבריות, נקרא במשלי חכמים, מזל, דהיינו, שיש תנאי לבורא עם הבריות שלו, למלא את החפצים הנטועים בהם, לכל אחד ואחד, אלא חילוק יש בשיעור החפץ שדרוש מהם, לחלק אחד, לא נדרש חפץ חזק, ואפילו בהתעורר מהם חפץ קל, מיד ממלא להם. ולחלק מהם לא יתמלא חפצם, זולת בהתעוררות חזקה.

זה שאמרנו, (זהו שם אד"ר הסולם את קטן) "הכל תלוי במזל". אפילו הצמחים, יש מהם שניזונים בנקל, ויש מהם שניזונים בקושי, וכן הרמשים ובעלי החי. וכן המדבר כמורגש, אלא דרכי הקיום ומילוא חפצם, נערך להם בסדר אחר, מכל בריות העולם, כי להם מתמלא חפצם, על פי שליחת מחשבות לבד, דרך משל, העני העומד על שערי מות, באין תקוה להשגת דבר מאכל, הבורא שולח לעשיר ונדיב, לחשוב במעשים טובים, ולזכור את עניי עירו, ופתאום עולה לפניו זכרון אותו העני, ושולח לו משרתו להודיע, אם יש לו מה לאכול, ולתת לו חלת לחם אחת.

מכל מקום, כל מחשבה שתפול לאדם היא רק, מחשבה טובה, ומעולם לא נפלה מן השמים מחשבה רעה, והטעם פשוט, כי מי ממשיך אותה המחשבה לרשותו, על כן היא חפץ הנטוע שבבריה, וטבע חפץ הנטוע, לדרוש תמיד טובה מרווחת לעצמו, אם כן, לא תמשוך לעולם, מחשבה שתהיה ממין זר לו.

לכן נגדיר כל מחשבה הנופלת משמים בשם, "מילוא רצון", דהיינו, שממלאת רצון הממשיכה. אלא צריך להשכיל על זה מאוד, אשר כמו שהמקבל לא יקבל מחשבה, אלא על פי חפץ נטוע לטובתו, כמו כן גם הנותן לא ישלח לארץ, שום מחשבה אלא על פי חפצו לטובתו, וזה פשוט. ודו"ק.

בזה מובן אשר הגם שצורות המחשבות מתגשמות ומרובות מאד אצל המקבלם, מכל מקום לגבי הנותן, אינם מרובות כלל, שהוא רואה אותם בצורה אחת ומיוחדת, שהיא מילוא רצון, ... וזה לך בין המחשבה ובין החפץ, אלא שהחפץ אינו בא ... תמיד כטעם ההוה, מה שאין כן המחשבה, היא הבאה בזמן, ... שאינה נרגשת כלל, כי אדם חושב שיחשוק איזה דבר נמצא, ... הזמן, ושמשחק הוא צורת מחשבה ובשעה שמתאווה וחושק ... מכל מחשבותיו ומתפעל בחוש, ...

